

Katedra psychologie FF UK
Posudek diplomové práce

Autorka práce: **Bc. Adéla Švingerová**

„Působení primární rodiny na fázi diferenciací v partnerském vztahu u mladých dospělých“

Autorka předkládá velmi specificky zaměřenou diplomovou práci, ve které hledá souvislosti mezi primární rodinou a diferenciací fází partnerského vztahu v mladém dospělosti. Jak autorka uvádí, je tomuto tématu v literatuře věnována výrazně menší pozornost než jiným oblastem partnerského vztahu.

Literárně přehledová část je členěna do tří obsáhlých kapitol. V první kapitole jsou zpracovány téma primární rodiny, zejména oblast attachmentu, vztahů v rodině, rodičovská láska a transgenerační přenos. Právě podkapitola o transgeneračním přenosu do určité míry propojuje poznatky uváděné v předchozích podkapitolách. Druhá kapitola představuje mládou dospělost z vývojového i sociálněpsychologického hlediska. A ve třetí kapitole se již autorka plně zaměřuje na partnerský vztah, včetně citové vazby, volby partnera vývoje vztahu atd.

Tato část práce je napsána příjemným čtivým jazykem, srozumitelně, ale i přesto s hutným informačním obsahem. Kapitoly na sebe logicky navazují a jsou přehledně členěny. Oceňuji velké množství starších i recentních zdrojů, se kterými autorka vhodně nakládá. Bohužel se v textu vyskytují drobné překlepy či stylistické neobratnosti. Jako příklad uvádím pravděpodobně krajevou specialitu (Plzeňsko?), pokud nejde o překlep na straně 62: „... seznamuje s Freudovo pohledem...“

V empirické části je představen kvalitativní výzkumný design se čtyřmi výzkumnými otázkami, které míří na zachycení podstatných souvislostí mezi zkušenostmi z primární rodiny a diferenciací fází partnerského vztahu. Zde bych pouze upozornil na poněkud nevhodnou volbu polarit podpůrných faktorů (3. výzkumná otázka) a nepodpůrných faktorů (4. výzkumná otázka). Gramaticky se sice jedná o opozita, ale logicky nikoliv. Pokud něco není podpůrným faktorem, může to být také naprosto irelevantní pro sledovaný jev. Proto

bych pro čtvrtou výzkumnou otázku volil spíš označení rizikové faktory, případně negativní faktory (ostatně toto označení se objevuje na straně 134 v rozporu se zněním na straně 79). Autorka dále srozumitelně popisuje použité metody – konkrétně polostrukturovaný rozhovor, dále dotazníky EMWSS a ECR a autorkou navrženou techniku mentální mapy. Vzorek byl tvořen 5 heterosexuálními páry, tedy 10 jedinci, kteří splňovali kritéria výběru. Autorka nezapomíná ani na etický rozměr výzkumu.

Zcela jistě stojí za ocenění poměrně komplikovaný a časově náročný výzkumný design, kterého se autorka zhostila zodpovědně a svá zjištění a práci se získanými daty popisuje na danou obsáhlost přehledně a čtivě. To samé platí i pro kapitolu diskuse. Na druhou stranu se ale i v této části textu objevují ve větší míře překlepy.

Pro obhajobu navrhuji tyto dva podněty:

1. Většina zjištění, která autorka představuje, působí očekávatelným dojmem, což jistě souvisí i s velikostí vzorku. Identifikovala přesto autorka něco, co jí překvapilo, co neočekávala?
2. Autorka se vědomě zaměřila na heterosexuální páry a přiznaně se vyhnula párům homosexuálním. Jaké odlišnosti by u takových párů očekávala oproti zjištěním u výzkumného vzorku?

**Předložená diplomová práce splňuje nároky kladené tento typ závěrečných prací.
Doporučuji ji k obhajobě s hodnocením výborně.**

V Praze dne 8.9.2020

PhDr. David Čáp, Ph.D.